

Datum
2017-09-08

Självvärdering

Utbildning

HSU, samtliga inriktningar

Programansvarig/ämnesrådsordförande/annan

Hg Olsson

Är utbildningen en uppdragsutbildning?

Ja

Självvärderingen ska skickas till foun@fhs.se senast den 13 augusti 2017.

Datum
2017-09-08

Gemensamma frågor för samtliga utbildningar

Inledning

Beskriv övergripande samt analysera utbildningen. Redogör gärna även för eventuella utmaningar och om särskilda strategiska satsningar eller åtgärder har vidtagits.

Högre stabsofficersutbildning (HSU) är en professionsinriktad uppdragsutbildning beställd av Försvarmakten (FM). Ledning av väpnad strid och operationer är grunden för utbildningen. Utbildningen genomförs med en tydlig koppling till ett militärt yrkesutövande, där förmågan att leda och fatta beslut prioriteras.

HSU består av fyra inriktningar:

HSU med operativ inriktning (HSU Op)

HSU med specialistinriktning (HSU S)

HSU med militärteknisk inriktning (HSU T)

HSU med Försvarmaktsingenjörsinriktning (HSU FM Ing)

Inom ramen för HSU T genomförs även militärteknisk påbyggnadsutbildning (MPU).

Parallellt med den kursbundna utbildningen har Försvarmakten beställt Chefs- och individutveckling. Denna utbildning ligger under respektive studerandes avdelningschef ansvar. Chefs och individutvecklingen syftar till att förbereda de studerande att tjänstgöra på en högre militär nivå. Kurserna inom ledarskap som benämns HSU 10 och T8 nyttjas som stöd för genomförande av Chefs och individutveckling i samverkan mellan MPL HSU och ISSL (Ledarskap) där tyngdpunkten ligger på chefsutveckling och stödjer individutvecklingen.

Med söktryck som analysverktyg

Hur reflekterar ni kring söktrycket? Nivå/könsfördelning mm

HSU är en uppdragsutbildning och det är FM som nominerar officerare till utbildningen. Antal antagna studerande till HSU framgår av FM skrivelse med rubrik *"Beslut om antagning efter central antagningsnämnd HSU 2016-2018, datum 2015-11-11, beteckning FM2015-14532:34"*.

Det var 160 behöriga personer som sökte till HSU. Av dem antogs 71 vilket motsvarar 44%. Bland de kvinnliga sökande antogs 80%.

De senaste 10 åren har antalet sökande till HSU legat mellan 150-230 officerare varav ca 35-45 % har antagits. Nästan samtliga sökande anses vara lämpliga att genomföra HSU. Det är färre än hälften av de sökande som kommer in på utbildningen, så kvalitén och lämpligheten på de som antagits är hög. Det påverkar utbildningen på ett positivt sätt avseende kvalitét och tempo. Sedan 2011

Datum
2017-09-08

startar utbildningen vartannat år. Under åren då utbildningen startade varje år var söktrycket något lägre.

Samtliga sökande till HSU uppfyller de krav som ställs för att få påbörja utbildningen. Slutliga antagningen till HSU sker centralt på högkvarteret. De som inte är behöriga gallras bort innan den centrala antagningen. Flertalet sökande saknar dock ett självständigt arbete (SA). FM erbjuder de som saknar ett SA att genomföra denna utbildning före programstart. FM kan i speciella fall i egenskap av uppdragsgivare besluta om eventuellt kravunderskridande, det har skett vid något enstaka tillfälle vad avser det självständiga arbetet.

Vilka eventuella åtgärder har vidtagits/planeras för att komma till rätta med eventuella svårigheter?

FHS deltar sedan några år tillbaka, på egen begäran, i FM antagningsnämnd för den högre militära utbildningen, dock utan rösträtt. Uppgiften för FHS i antagningsnämnden är att bevaka och diskutera kvalitetsaspekten samt informera om pågående och kommande utbildningar, hur utbildningen är upplagd samt lärartillgång och lokalernas kapacitet.

Med genomströmning som analysverktyg

Hur reflekterar ni kring utbildningens genomströmning? Nivå/könsfördelning mm

Vid HSU 12-14 har samtliga studerande som påbörjade HSU genomfört utbildningen med godkänt resultat. Vid HSU 14-16 är det en studerande som ännu inte fullföljt utbildningen.

Under HSU 16-18 har det varit två avhopp på grund av sjukdom. Vidare har fyra officerare tackat nej till start på HSU efter antagning men före utbildningens start, FM har då antagit reserver.

Sedan HSU startade år 2009 har 234 studerande genomfört utbildningen varav 230 med godkänt resultat. Av de 234 studerande har 18 varit kvinnor. Samtliga kvinnor har varit godkända. Pågående utbildning, HSU 16-18 har 79 studerande varav åtta är kvinnor.

Vid varje utbildningsomgång skickar FM ca 10 % av de studerande, under andra året till internationella försvarshögskolor. I denna process deltar FHS genom att informera de studerande om utbildningen utomlands. Tidigare studerande och deras familjer kommer till FHS och berättar om vad det innebär att studera utomlands. De studerande vid HSU anmäler till HSU PL att de är intresserade av studier utomlands. HSU PL sammanställer listor utifrån aktuella länder. I sammanställningen framgår, - resultat, - kunskap i språk, social förmåga samt bedömd lämplighet. Efter intervjuer prioriteras de sökande. Listorna översändes till FM som fattar beslut om vilka som får åka och till vilka länder. Cirka 25 studerande söker till de sex-sju platserna som kan bli aktuella. Samtliga

Datum
2017-09-08

studerande, sedan 2003, som genomfört utbildning utomlands, har godkända resultat.

Det är ovanligt att studerande vid HSU avbryter påbörjad utbildning. En analys har genomförts för att ta reda på de få avhopp som förevarit. Normalt har det varit sjukdom eller den sociala situationen som har påverkat avhoppet.

FM har varit mycket restriktiv med underskridande av förkunskapskrav och anpassad studiegång vilket kan vara orsaken till de enstaka avhopp. Sedan 2009 har fyra studerande som påbörjat utbildningen inte tagit examen, motsvarar drygt 1,7 % .

Antal studerande som har genomfört HSU sedan starten 2009 är; HSU 09-11 (46 studerande), HSU 10-12 (45 studerande), HSU 12-14 (73 studerande), HSU 14-16 (70 studerande), och pågående HSU 16-18 (79 studerande). I siffrorna ovan ingår internationella studerande, studerande som går andra året.

Arbetsmarknadsanknytning

Vilka yrkesförberedande inslag finns i utbildningen t.ex. studiebesök, gästföreläsare, och examination? Omfattning av yrkesförberedande inslag? Hur kvalitetssäkras dessa moment? Beskriv och ge exempel

Den viktigaste yrkesförberedande verksamheten är deltagande i tre stabsövningar, som genomförs under två-tre veckor per övning. Under stabsövningarna får officerarna bemanna befattningar på den nivå som de skall bestrida efter HSU. Examination av stabsövningar genomförs som samtal i seminarieform mellan studerande och examinationsförrättare.

HSU bedriver också fyra- fem fältövningar inom de olika kurserna både nationellt och internationellt, bland annat på Nordkalotten. Vidare görs också studiebesök på militära staber både nationellt och internationellt (exempelvis Högkvarteret i Stockholm och NATO-staber i Bryssel och Brunssum).

Ett annat yrkesförberedande inslag är att officerarna på HSU, som under många år har varit chefer inom FM, bidrager med sin kunskap och erfarenhet till egen och kamraternas utveckling. Andra yrkesförberedande inslag i utbildningen är föreläsningar av Överbefälhavaren, högre militära chefer och försvarspolitiker. Stridskraftcheferna föreläser och deltar i paneldebatt på FHS varje år. Vidare genomför Försvarsberedningen och Försvarsutskottet årliga föreläsningar och paneldebatter. Även ledande svenska försvarsföretag (ex SAAB) föreläser regelbundet för de studerande.

Studerande vid HSU genomför under utbildningen ”FHS Chefsövning” (tidigare övningsnamn FHS Cup). Den studerande provas individuellt i en befattning som chef, utgående från Försvarsmaktens ledarkriterier och Försvarsmaktens värdegrund. Den övade får ta ställning till och fattar beslut i ett antal utmaningar och problem inom områdena ledning, värdegrund, personalfrågor och operativa

Datum
2017-09-08

frågor etc. Ärenden och uppgifter i övningen bygger på verkliga händelser där den studerande i chefsroll ska ta ställning i chefsfrågor och fatta beslut som chef som en förberedelse inför framtida chefsbefattningar. Tagna beslut och ställningstaganden diskuteras med två kvalificerade handledare under en hel dag och kväll i seminarieform med option på uppföljning. Även mediaträning ingår i utbildningen.

Hur uppfattar de studerande utbildningarnas användbarhet för arbetsmarknad?

Officerare på tidigare HSU har beskrivit de yrkesförberedande inslagen som ytterst värdefulla. Vidare visar programutvärderingarna att 85-90 % av de studerande är nöjda eller mycket nöjda med sin utbildning.

Studerande och studerandeflytande

Hur ser studerandegruppen ut och hur fungerar den?

Hur har de studerande varit delaktiga/haft inflytande på utbildningen? På vilket sätt har studentinflytandet inom utbildningen varit tillfredsställande?

Officerarna på HSU är indelade i avdelningar, varje avdelning består sedan av fyra primärgrupper. Primärgrupperna består av mellan 7-9 officerare, sammansättningen strävar efter så varierande och bred yrkeserfarenhet som möjligt utifrån försvarsgren, ålder, geografisk hemvist och kön. Varje avdelning utser två förtroendepersoner. Enligt studerande på HSU 16-18 fungerar studerandegruppen mycket bra. De tar stöd av varandra mycket tack vare den breda kompetens och kunskap som finns i gruppens sammansättning. Det finns en studerandeavdelningschef som följer den studerande under hela utbildningen med ansvar för bland annat chefs och individutveckling.

Hur har de studerande varit delaktiga/haft inflytande på utbildningen? På vilket sätt har studerandeflytandet inom utbildningen varit tillfredsställande?

Inflytandet sker främst genom de valda förtroendepersonerna. De deltar i studeranderåd, programråd, programsamordningsmöten och kollegium. Framförallt råden har till uppgift att påverka utbildningen samt den fysiska miljön vid skolan. Studerande på HSU är också representerade i Forsknings och utbildningsnämnden (FoUN) såväl som i Försvarshögskolans styrelse. Studerandeflytandet är omfattande och uppskattat, vilket framkommer vid utvärderingarna. I utvärderingarna framgår det att de studerande känner att de kan påverka sin utbildning. De studerande vid HSU är inte medlemmar i Studentkåren men har möjlighet att följa och delta i kårens arbete.

Vidare utser varje avdelning ämnesföreträdare. Ämnesföreträdarna har inflytande på utbildningen vid möten med kursansvarig, framförallt före start av ny kurs.

Datum
2017-09-08

Ämnesföreträdarna är också ansvariga för utvärdering av genomförd kurs, och framtagande av förbättringsåtgärder inför kommande utbildningar.

Hur tillvaratas och återkopplas resultat från kursvärderingar och/eller programvärderingar? Finns någon systematik?

Samtliga kurser utvärderas. Vid examen redovisar de studerande på HSU sina erfarenheter för FM representanter, HSU Programråd, kursansvariga och berörda lärare. Resultatet av utvärderingen sammanställs i en programutvecklingsplan (PuP) som redovisas för Programrådet och slutligen för FM. De studerande ingår i Programrådet och kan därmed påverka programutvecklingsplanen. Då varje nytt program startar så presenteras redan under första veckan förra utbildningens programutvecklingsplan. Denna redovisning brukar normalt hållas av en tidigare studerande (förtroendeperson). Programutvecklingsplanen ligger till grund för kommande FM beställningar och utbildningar.

Efter varje kurs genomförs en kursvärdering av de studerande. Kursvärderingen omvandlas till en kursutvecklingsplan. Kursvärderingen sker normalt genom Eval.

Hur ges de studerande återkoppling på sina prestationer?

Beroende på kurs så genomförs återkopplingen på olika sätt. Vanligtvis sker det genom kommentarer på examinationsuppgifter. Därutöver sker kontinuerlig feedback till studerande från studerandeavdelningschef, lärare och kursansvarig. Det kan ske muntligt eller skriftligt. Vid examinerande seminarier delges framförallt muntlig feedback. Ytterligare feedback sker vid militära bedömanden. Vidare har avdelningschefen uppföljningssamtal med respektive studerande en gång per termin, där återkoppling mot studieprestationer är en stående punkt. Även kamratfeedback förekommer i stor omfattning.

Hur väl har utbildningen motsvarat studenternas förväntningar?

Erfarenheter från tidigare utbildningar visar på att de högt uppsatta utbildningsmålen har uppnåtts. De studerande är till 85- 90 % nöjda eller mycket nöjda med genomförd utbildning.

FHS nära samarbete med uppdragsgivaren FM skapar goda förutsättningar att utbildningen motsvarar FM kravställning och förväntningar. FM har möjlighet att påverka utbildningen genom att de är representerade i FHS styrelse, FoUN samt i Programrådet och i vissa Ämnesråd. Det fortgår också kontinuerligt samordningsmöten mellan uppdragsgivaren FM och FHS både på chefs- och på handläggarnivån.

Lärarna

Hur stor andel av utbildningen utgörs av lärarledd undervisningstid?

Ingående kurser i HSU är mycket skiftande från teoretiska till praktiska. Det blir därmed svårt att definiera en normalvecka.

Datum
2017-09-08

Det är stor skillnad på hur mycket tid som är lärarledd, i vissa kurser är det 25-30 timmar i veckan i andra kurser inte mer än 6-8 timmar. I genomsnitt är cirka 35-40% av tiden på HSU lärarledd. Vid fältövningar ökar den lärarledda tiden.

Hur säkerställer ni att lärarna har relevant kompetens?

Kursen Hped 1 är en förutsättning för att få vara lärare vid HSU. Militär lärare utan denna utbildning inplaneras eller genomför utbildningen innan denne går in som lärare. HPed 2 krävs för att få vara examinator.

Vidare rekryteras ett flertal lärare tack vare sin expertkunskap på områden som logistik, skydd, ledning, underrättelser.

På vilket sätt har de studerande tillgång till de läranderesurser samt det stöd som behövs för att ge förutsättningar för att framgångsrikt kunna genomföra sina studier?

HSU-studerande har tillgång till läranderesurser och stöd, dels genom de IT-pedagoger som är knutna till Anna Lind biblioteket (ALB), dels genom de programvaror som ALB tillhandahåller t.ex. för personer med dyslexi. HSU har tillgång till lärarplattformen (It's Learning) och ALB:s utbud av litteratur och databaser. FHS erbjuder också extra experthjälp och feedback om det efterfrågas. I samband med kollegium diskuteras behovet av utökat lärarstöd. Om behov föreligger finns det möjlighet att upprätta individuell studieplan för studerande. 10 % av de studerande vid HSU har individuell studieplan, oftast beror det på behov av specifik kunskap eller att de redan har genomfört kommande utbildning.

Pedagogik

*Hur stor andel av lärarna har genomgått pedagogisk kompetensutveckling?
Könsfördelning och beskrivning av gruppen. Råder det balans/Obalans?
Kommentera*

Majoriteten av lärarna på HSU har genomgått pedagogisk kompetensutveckling via Hped 1 och Hped 2.

Hur tillgodoses lärarnas möjlighet till pedagogisk kompetensutveckling?

Lärare på FHS har möjlighet att utnyttja tid för egen kompetensutveckling. Rörande pedagogisk kompetensutveckling erbjuds kurserna Hped 1 och Hped 2. Efter en utredning inom området, framkom bland annat att en pedagogisk avdelning (ISSL) bör inrättats i syfte att planera, genomföra och utveckla pedagogiken samt Hped1 och Hped2, vilket också skedde under 2016.

Vilka olika pedagogiska metoder används i utbildningen?

Datum
2017-09-08

Metoderna är varierande; föreläsningar, seminarier, militära- och politiska bedömanden individuellt och i grupp samt essäer. Fältövningar och stabsövningar tillsammans med spel förekommer på flera kurser i HSU utbildningen.

Hur tillgodoses de studerandes olika behov?

I och med att utbildningen på HSU har så stor pedagogisk variation så tillmötesgås de studerandes olika behov. Studerande på HSU har som blivande chefer i FM ansvar för egen och kamraters utveckling främst inom primärgruppen. Denna fråga diskuteras regelbundet i studeranderådet.

Beskriv det stöd som finns (t.ex. tekniska och personella resurser etc.) för att kunna säkerställa lärarnas pedagogiska kompetensutveckling?

Möjligheterna till pedagogisk kompetensutveckling, utöver högskolepedagogiska kurser finns. ALB:s IT-pedagoger är behjälpliga ifråga om att vägleda lärare i lärarplattformens möjligheter och begränsningar. Det finns även möjlighet att själv föreslå pedagogisk kompetensutveckling. Inom MPL genomförs under hösten 2017 en mentorutbildning för studerandeavdelningschefer som ett led i kompetensutveckling och därmed utveckla chefs- och individutvecklingen speciellt avseende mentorskapet. Denna utbildning ligger inom ramen för fastställd kompetensutvecklingsplan.

Forskningsanknytning

Hur stor andel av lärarna är disputerade/odisputerade

Vid HSU är 42 % av lärarna och 66 % av examinatorerna disputerade. Siffrorna varierar kraftigt mellan kurserna.

Som jämförelse kan användas metodkursen, HSU 9 A-D, där samtliga lärare är disputerade. Även ledarskapskursen, HSU 10, är samtliga med något undantag för en föreläsning, disputerade. Som kontrast kan kursen HSU 4, Försvarsgrenstaktik, där endast en av fyra lärare är disputerade, användas.

För 2016 gällde:

HSU 2

Totalt 2 disputerade 14 %

Totalt 12 inte disputerade 86 %

HSU 3

Totalt 11 disputerade lärare 46 %

Totalt 13 inte disputerade lärare 54 %

HSU 4

Totalt 4 disputerade/doktorander 27 %

Totalt 11 inte disputerade 73 %

Datum
2017-09-08

Ge exempel på hur ni knyter an till den senaste/mest relevanta forskningen i utbildningen.

HSU tar del av den senaste litteraturen och den senaste forskningen inom relevanta och aktuella områden, exempelvis ledarskap. Kursansvarig redovisar kursplanen för Programansvarig och informerar då om ny litteratur och forskning.

På vilket sätt (t.ex. progression) utvecklas studerandes förmåga att ta till sig relevant forskning?

HSU deltar aktivt i undersökningar eller intervjuer. Har möjlighet att delta i öppna föreläsningar i samband med att ny forskning eller litteratur presenteras. Kursplanernas litteraturlista uppdateras kontinuerligt med senaste litteraturen/forskningen. Deltager aktivt att skriva i kommande böcker och artiklar.

Internationalisering

Vilka former av internationella perspektiv som utvecklar studenternas kompetens att verka i en globaliserad värld erbjuder utbildningen?

Det genomförs tre stabsövningar i en internationell kontext med engelska som kommandospråk tillsammans med internationella deltagare. Ett exempel är övningen Combined Joint Exercise (CJEX), som är en internationell planeringsövning, där deltagande länder skickar sina studerande till varandra. Förutom Sverige deltar Belgien, Nederländerna, Portugal och Irland. Applikatoriska exempel och bedömanden i HSU kurserna har i de allra flesta fall ett internationellt scenario med dagsaktuell litteratur. Att studera kriser, konflikter och krig förutsätter i många fall att de studerande på HSU behöver sätta sig in i främmande kontexter och internationella dynamiker. Vissa av de bedömandeprocesser som används är också internationella ex NATO's Comprehensive Operations Planning Directive (COPD).

Hur utbyts internationella erfarenheter inom utbildningen?

Under de tre stabsövningarna ingår internationellt deltagande som en viktig del i utbildningen.

De internationella studerande från ett flertal länder som genomför sin utbildning i Sverige är en viktig del i utvecklingen av de svenska studerande.

De internationella studerandes erfarenhet och annorlunda utbildning bidrar till att de svenska studerande vidgar sin syn och får nya intryck. Under HSU 16-18 deltar en studerande vardera från Finland och Sydkorea samt tre studerande från Norge. Tidigare HSU har därutöver haft studerande från Tyskland, Estland och Lettland. Vidare sker lärarutbyte främst med Försvarshögskolorna i Finland och Norge inom ramen för Nordic Defence Cooperation (NORDEFECO).

Datum
2017-09-08

Jämställdhet

Vilka reflektioner väcker söktrycket/genomströmningen? Urval av studenter?

FHS arbetar kontinuerligt med att utöka antalet kvinnliga studerande vid FHS. Det sker bland annat genom information och nära samarbete med FM och antagningsnämnden. Inom FHS arbetar jämställdhetskommittén kontinuerligt med denna fråga.

Hur stor andel av lärarna är kvinnor och män i varje grupp? Råder det obalans? Vilka åtgärder har vidtagits för att förbättra obalansen?

Vid FHS Drottning Kristinas väg (DKV) finns det ca 75 militära lärare på nivå OF 4 (överstelöjtnant/kommendörkapten) varav fyra är kvinnor, 5,3%. I FM finns det 725 officerare på OF 4, varav 30 är kvinnor, 4,1%.

Vidare kan det konstateras att 10,3% av FM manliga officerare på OF 4 tjänstgör på FHS, siffran för kvinnor är 13,3%.

Hållbar utveckling

På vilket sätt säkerställer ni att utbildningen främjar en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.

Att studera kriser, konflikter och krig, deras orsaker och hur de kan hanteras och förebyggas, ger kunskaper som i sin tur är viktiga för att kunna bidra till en hållbar utveckling. Den analytiska träningen och utvecklandet av ett kritiskt förhållningssätt bidrar till en intellektuell mognad, som ökar förutsättningarna för ett ansvarstagande i de miljöer som de studerande sedan verkar i. Ovanstående sker genom litteraturstudier, och där böckernas innehåll ifrågasätts, utvecklas och diskuteras genom olika seminarium. Vidare sker föreläsningar av erfarna chefer, eller tidigare chefer, inom olika områden, exempelvis ”kritiskt tänkande”, ”att vara ledare under kris”, och ”föredöme som chef”.

Beskriv och analysera utbildningens styrkor. Ta gärna upp både yttre och inre omständigheter. Finns det något som behöver utvecklas inom uppdraget samt eventuella förutsättningar eller hinder för detta. Ni får också precisera om ni har möjlighet att utveckla detta på egen hand eller om hjälp behövs från andra delar av organisationen.

HSU styrkor är de studerande som vid utbildningsstarten har många års erfarenhet att vara verksam som chef och ledare vid militära förband och staber. De som påbörjar HSU är de som FM har bedömt mest lämpliga att i framtiden bestrida FM högsta befattningar. Den militära utbildningen har alltid präglats av de studerande inte bara tar ansvar för sin egen utbildning utan också för andras

Datum
2017-09-08

utbildning. Det sker främst via primärgruppen. Avdelningarna på HSU har en studerandeavdelningschef, som i samverkan med ledarskapsavdelningen vid ISSL, ansvarar för de studerandes chefs- och individutveckling, löpande samordning mellan kurserna, deltar i utbildningen och utvecklingen av verksamheten, är lärare och hanterar studerandeadministration. Studerandeavdelningschefen genomför fyra utvecklingssamtal med varje studerande under utbildningstiden och medverkar också i de studerandes karriärplanering.

De studerande är också med och utvecklar programmet, kurserna och ämnena. Det behövs dock i framtiden avsättas tid så att de studerande ges möjlighet att fortsätta utveckla utbildningen.

En oro inför framtiden är att antalet studerande vid kommande HOP kommer att öka kraftigt, från dagen ca 40 studerande per år till ca 150 studerande per år. Finns det så många lämpliga officerare som kan börja varje år? Finns det en risk att nivån på utbildningen sjunker? Att kraven minskar? Här måste FHS fortsätta att vara tydliga på vilka krav som ställs inför och under HOP utbildningen.

FM som uppdragsgivare får inte skicka studerande som underskrider kraven för att påbörja utbildningen. Det självständiga arbete på C-nivån som idag krävs för att påbörja HSU måste finnas kvar och fortsätta vara en kontroll på lämplighet att börja högre militär utbildning. Kommer även framledes vara ett krav för att få börja HOP.

Datum
2017-09-08

Särskilda frågor för programmet/ämnet

Beskriv hur denna självvärdering är framtagen och förankrad

Samtliga på PL HSU har lämnat bidrag som har sammanställts och därefter varit ute på intern remiss. Kursansvariga har deltagit med underlag avseende antal lärare och deras utbildning samt hur undervisningen är upplagd. Detta underlag har också skickats ut till HSU Programråd.

1. Vilka åtgärder vidtar ni för att deltagarna i utbildningen ska få den studieteknik som krävs för att kunna ta sig an utbildningen på ett bra sätt och med en bra arbetsmiljö?

Information och variation är nyckelorden i syfte att kunna genomföra utbildningen. Kurser med individuell valmöjlighet varvas med kurser som bygger på deltagande och arbete i grupp som varvas med läsintensiva kurser. Före utbildningsstarten genomförs en två dagars introduktion, det sker cirka fem månader före HSU startar. Under mötet informeras de studerande om hur utbildningen är upplagd, vilka kurser som ligger var i tiden, när stabsövningarna genomförs, var utlandsresor genomförs, fältövningar nationellt och internationellt. En mycket uppskattad punkt är tidigare HSU förtroendepersoners information rörande arbetsmiljö, studietryck och studerandeinflytande. Generellt har studietrycket upplevts som högt men hanterbart av tidigare HSU. Belastningen varierar över tiden, vilket uppskattas.

2. Val av examensmål för utbildningen (*tas fram av nämnden inför varje utvärdering*)

Hur säkerställer ni att de studerande uppnår nedanstående **mål (ur högskoleförordningen)**

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information

Ovanstående mening återfinns i utbildningsplanen och vissa kursplaner. Därmed examineras frågeställningen. Det sker bland annat genom:

- Genom examinationer säkerställer vi att de studerande har uppnått målen. Nytt för i år är att vi även examinerar i de praktiska delarna i utbildningen. Exempelvis examineras de studerande under pågående stabsövningar, CJSE; CXJE, Viking etc. Det sker genom att de får analysera och diskutera vilka beslut de har fattat under övningen och på vilken teoretisk grund beslutet grundar sig på. Speciellt viktigt är detta vid komplexa beslut då kort tid står till förfogande och då det finns bristfälligt underlag/information som beslutet ska fattas på. Under examinationen får de diskutera alternativ till de beslut som de fattat och konsekvensen därav.

Datum
2017-09-08

- Under varje kurs genomförs en eller flera seminarier. Under seminariet får de studerande analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar.
- Under utbildningen lämnar de studerande in olika essäer som rättas med syfte att se studerande förmåga att hantera komplexa problem.
- Under fältövningar, både nationella och internationella, diskutera de studerande utifrån sina teoretiska kunskaper som grund, praktiska moment utifrån komplexa frågeställningar och situationer.
- Även vid studiebesök och internationella resor diskuteras komplexa företeelser och frågeställningar.

1. Sammanfatta åtgärdsförslag utifrån denna självvärdering

Se svar under punkt 5. Det med anledning av att HSU genomförs för sista gången under 16-18 och ersätts 2018 av HOP.

2. Vilka erfarenheter från HSU kommer att tas med i HOP?

Följande kommer att överlämnas till Ag HOP. Vikten av Introduktionskurs för internationella studerande, vikten av studerandeflytande, vikten av delaktighet i planering och genomförande från institutioner och studerande. Nyttjande av programråd, programsamordningsmöten och studeranderåd. Vikten av programutvecklingsplan. Bibehållandet av det ekonomiska ansvaret i syfte att leda utbildningen. Fortsätta ansvara, i samverkan med ledarskapsavdelningen vid ISSL, för Chefs- och individutveckling i syfte att förbereda studerande inför kommande chefsbefattningar. Speciell vikt bör läggas på FHS chefsövning, utvecklingssamtal, feedback. Fortsätta låta de studerande vara delaktiga i framtagandet, genomförandet och utvecklingen av de olika kurserna och ämnena.